

játszásra is, így beszélhetünk tipikus olasz, tipikus angol, tipikus zsidó stb. színjátszóról. Hazánkban különféle külföldi vendégszereplések alkalmával találkozhattunk színjátszási T.-kal. (Salvini, Rossi, Novelli, Zacconi, stb. tipikus színjátszása, Sada Yakko japán társulata, Stanislavskyék bemutatkozása, stb.) T. alatt magyar vonatkozásban azt a színjátszó alkítóképességet értjük, amely magyar, vagy történeti daraboknál a magyar fajt, a magyar testi és lelki tulajdonságait a legharmónikusabban tükrözteti vissza. (Zólyomi Jenő.)

Tiráda (tirade, francia szó) a. m. szóáradat, gondolatelnyújtás. Egyes jelenelek felépítésénél nagy súlyt helyezett az író a frázisokra, szóhalmazra, ez ma már túlhaladott, elavult forma; a modern drámairodalom művészi igazságokat keres, emberibb embereket formál. Schiller Frigyes ifjúkori romantikus műve: „A haramiák” számos tirádából áll; a nagy költő későbbi műveiben talán artisztikusabb megírásban kultiválta a tirádát, de végleg sohasem mondott le róla.

Tisza László, mecénás, 1794 jul. havában „a magyar Jádó Színek megörökítésére szolgáló tőkepenyéz kiépítésére” 1000 Rhfirtot adományozott. —

Tisza Karola, táncosnőből lett énekesnő, sz. 1888 máj. 3-án, Pécsen, a hol atyja karnagy volt. A M. Kir. Operaházba még gyermekkorában került a balletiskolába; felserdülve, Lindh Marcellánál tanult énekelni s Mader igazgató a Népszínház-Vígoperához szerződtette énekesnőül. Csakhamar vidéki primadonna lett; majd más nagyobb városok ünneplik: 1911-ben Pozsony, 1913-ban Miskolc; 1914 nov. 13. a Király Színházban a „Vilmos huszárok” operett nő főszerepében látjuk. 1920 szept. 18. a Városi Színház „Hermelines nő” c. operettjében Sophie Lavale-t kreálja.

Tiszay Andor, színész, rendező és író, sz. 1900 jul. 5-én, Győrben. Egyetemi tanulmányai után, 1921-ben lép a színpályára. Eleinte külvárosi színházakban

titkárkodik (Kisfaludy Színház, Budapesti Színház, Tarka Színpad, stb.), majd 1923-ban megszervezi Forgács Rózi Kamaraszínházát és annak ügyvezető titkára lesz. Közben átveszi egy időre a főváros által szubvencionált Népszínházat is. 1924-25-ben a Magyar Színházban játszik, azután külföldre utazik filmezni. 1926-ban különböző kísérleti előadások rendezését vállalja. Közben előadja a Rádió egyik darabját, amit 1929 és 1930 tavaszán, Ódry Árpád rendezésében, a Nemzeti Színház együttesével újból előadat. 1926-27-ben visszaszerződik Forgács Rózi Kamaraszínházához titkárnak. 1928 tavaszán megszervezi Rékai Andrással együtt az állami Színpadművészeti Studiót. 1928 őszén megindítja a Rendkívüli Színpadot, amit három bemutató előadás után beszüntet, mivel közben szerződött a M. Kir. Operaház s. rendezőnek. Színészettudománnyal foglalkozó cikkei és fordításai a különböző magyar és külföldi heti, napilapok és tudományos folyóiratok hasábjain jelennek meg. E lexikonnak munkatársa.

Tiszay Dezső, színigazgató, sz. 1854 ápr. 28-án, Szegeden, megh. 1900 jul. 3-án, Luzernben. 1875-ben lett színész, a Népszínháznál s mint operettbuffó és szalonkomikánál s vidéki színészet egyik legkedveltebb és legrokonszenvesebb tagja lett. 1887-ben igazgatáshoz fogott, előbb Kassán, majd Debrecenben, később Miskolcon és Pécsen működött. Agilis, áldozatkész igazgató volt, előadásai mindenkor művészi színvonalon állottak. — Alelnöke volt az Orsz. Színészegyesületnek és tevékeny részt vett a vidéki színészet mozgalmaiban. — Első neje: Turner Ilka, (Matiszevics Izabella), színésznő, sz. 1857-ben, Eperjesen; színpadra lépett: 1876-ban, megh. 1903 febr. 20-án, Ungvárt. Második neje: Ellinger Ilona, énekesnő, sz. 1862-ben, Tatán; színpályára lépett: 1877-ben, a Népszínházban. 1906 jan. havában nyugalomba ment. Megh. 1920-ban.

Titkos Ilona, (ördökgúti), színésznő, sz. 1903 máj. 21-én, Kolozsvárott. Elszegényedett gentry-familia gyermeke.